

İzci Liderlerinin, İzcilik Kamp Eğitim ve Etkinliklerinin, İzcilerin Kişilik Özelliklerine Durumsal Yansımalarına Dair Görüşleri: Bir Durum Çalışması *

Raşit KARACA, Kırıkkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü,
rasitkaracamlzgrt@gmail.com, Kırıkkale, Türkiye, 0000-0003-1841-1978

Öz

Doğa koşullarında yaparak ve yaşayarak öğrenme yaklaşımını benimseyen izcilik hareketi, gençlerin kişilik özellikleri üzerindeki etkileri de dikkate değer bir öneme sahiptir. Bu çalışmada, izci liderleri gözünden izcilerin uzun süreli yaz kampının; 5 faktör kişilik özellikleri bağlamında izcilerin davranışlarına yansımalarına dair deneyimlerinin, kapsamlı olarak ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum deseni kullanılmıştır. Örneklem yöntemi olarak ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme soruları katılımcılara yöneltilmiştir katılımcıların bilgilendirilmiş onamı alındıktan sonra gerçekleştirilen görüşmeler ses kaydına alınmış ve bu kayıtlar yazılı forma dönüştürülerek Word dokümanlarına aktarılmıştır. Bu süreçte veri kaybının önlenmesi hedeflenmiştir. Elde edilen nitel veriler tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiş ve bu analizler doğrultusunda bir kod kitabı oluşturulmuştur. Verilerden elde edilen bulgular ise; Uyumluluk, Öz denetimlilik, Deneyime açıklık, Nevrotiklik ve dışadönüklük olmak üzere beş temayı oluşturmuştur. Sonuç olarak, beş temanın altında şekillenen kodlardan ise olumlu kişilik özelliklerinin ön plana çıktığı ve teşvik edildiği nevroitiklik gibi uyumsuz sıkılgan ve isteksiz kişilik özellikleri gösteren izcilerin ise bu davranışları azaltacak faaliyetlerin yapıldığı ifade edilmiştir. Gelecek araştırmalarda boylamsal çalışmalarla izciliğin kişilik üzerine etkileri sımanabilir.

Anahtar Kelimeler: Kişilik, İzcilik, Kamp, Nitel Yöntem

Leader Opinions on Situational Reflections of Long Term Summer Camp on Scouts' Personality Traits: A Case Study

Abstract

In this study, the aim was to comprehensively reveal the experiences of scout leaders regarding the long-term summer camp of scouts and its reflection on the behavior of scouts in the context of five personality traits. In this context, the case study method was used as a qualitative research method, and the criterion sampling method was used as a purposeful sampling method. Semi-structured interview questions were used as the data collection tool. The interviews were conducted after obtaining the informed consent of the participants, recorded, and transcribed into Word documents. The qualitative data obtained were evaluated using thematic analysis, and a code book was created based on these analyses. The findings obtained from the data formed five themes: Compliance, Self-control, Openness to experience, Neuroticism, and Extraversion. As a result, it was stated that positive personality traits were highlighted and encouraged under the five themes, while activities were carried out to reduce neuroticism, which is an incompatible, restless, and reluctant personality trait. In future research, longitudinal studies can be conducted to examine the effects of scouting on personality.

Keywords: Personality, Scouting, Camping, Qualitative Method

*Bu çalışmanın veri toplama aşaması için gerekli etik kurulu belgesi Kırıkkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu 18.10.2024 tarih ve 288621 sayılı karar ile alınmıştır.

Extended Summary

Defining and limiting the concept of personality is challenging due to the diversity and complexity of human behavior. Personality encompasses the unique characteristics that distinguish individuals from one another (Ewen, 2009; Feist, Feist, & Roberts, 2008). According to Weinberg and Gould (2023), theorists agree that personality is unique to each person and is shaped by both innate traits and environmental influences (Yazgan İnanç & Yerlikaya, 2022). Literature includes various approaches to understanding personality. Weinberg and Gould (2023) identify six major approaches within the context of sport and exercise: psychodynamic, situational, interactional, phenomenological, integrative/biopsychosocial, and trait-based. The situational approach, in particular, emphasizes the role of environmental and contextual factors in shaping behavior. This perspective aligns with Bandura's (1977) social learning theory, which suggests that behavior results from the interaction between individuals and their environment, influenced by external stimuli and context.

Scouting is a sport-like activity characterized by intensive interaction with the environment. In the early 20th century, British officer Robert Baden-Powell developed an alternative educational model for urban youth, focusing on character development, physical fitness, manual skills, and civic responsibility. Based on experiential learning and outdoor group activities, scouting fosters growth within small, self-governing youth communities (Sinde & Alves, 2024). It is a voluntary, apolitical, and international movement that promotes the mental, physical, emotional, social, and moral development of young people (Dam, 2020). Scouting pedagogy emphasizes values such as survival skills, nature exploration, mountaineering, orienteering, teamwork, dramatic play, loyalty, discipline, and social responsibility (Sinde & Alves, 2024; Moldovan & Bocos-Bintintan, 2016).

Research suggests that personality development is especially prominent between the ages of 17 and 24 (Allen, Greenlees, & Jones, 2011), which coincides with the period during which many individuals actively engage in scouting. Given its nature, scouting provides a setting that nurtures important personality traits such as patience, discipline, cooperation, and responsibility. Scouts adapt to nature, collaborate with their peers, and operate with a shared sense of purpose. Baden-Powell described scouting as a meaningful pursuit that plays a vital role in character development (Robinson & Mills, 2012).

Thus, scouting offers a context in which environmental and situational factors actively contribute to personality development. This study aims to explore scout leaders' perspectives on how long-term summer camps influence the development of positive personality traits in scouts. In this regard, scouting is viewed not only as a physical activity but also as a valuable experience that supports psychological and social growth.

A case study design, one of the qualitative research methods, was used to obtain the views of scout leaders who participated in a long-term summer scouting camp, focusing on their observations of how the camp experience affected scouts' personality traits (Yin, 2009). Due to confidentiality, the personal names of the participants were not disclosed, and code names such as L1, L2, etc., were used. The research group consisted of six male scout leaders registered with the Turkish Scouting Federation. All had the titles of leader or troop leader and had completed 'Leadership Basic Training (LBT)'. Their ages ranged from 24 to 53 years, and the interview durations varied between 16 and 33 minutes.

Data were collected using semi-structured interview questions developed by the researcher. In designing the questions, the literature was reviewed, and sample items were constructed accordingly. The collected data were analyzed using the content analysis method. Before coding, participants' responses were transferred into a Word document, segmented into sentences, and the meanings derived from each sentence were recorded in a codebook. This codebook was reviewed by the researcher and a qualitative research expert; after discussion and consensus on the coding, the final version of the codebook was established.

In line with the findings obtained from the research, thematic analysis procedures were followed during the data analysis process, and five themes consistent with the structure of the case study were identified. These themes align with the Five-Factor Model of Personality: Extraversion, Agreeableness, Conscientiousness, Neuroticism, and Openness.

When the data from the scout leaders were analyzed, their observations were categorized under the aforementioned five themes. Within the Agreeableness theme, codes such as socialization, generosity, sharing, togetherness, respect, patience, cooperation, empathy, "oba spirit" (group identity), division of labor, and teamwork emerged. Among these, oba spirit (f:4), teamwork (f:3), socialization (f:3), cooperation (f:3), and patience (f:3) were frequently emphasized by the leaders.

In the theme of Extraversion, codes such as willingness, positive communication, cheerfulness, motivational influence, curiosity, and independence were prominent. Notably, willingness (f:4), positive communication (f:4), curiosity (f:2), and independence (f:2) were commonly mentioned by participants.

Regarding the Conscientiousness theme (interpreted here as self-control), scout leaders described traits such as a sense of achievement, discipline, diligence, order, perseverance, time management, responsibility, self-sacrifice, endurance, and personal effort. Particularly frequent were mentions of discipline (f:4), organization and order (f:4), responsibility (f:3), and time adaptation (f:3).

In the theme of Neuroticism, leaders noted traits such as overcoming introversion, reduction in undisciplined behavior, ambition, improved emotional regulation, handling compulsory tasks, correcting misbehavior, and escaping boredom. These codes appeared less frequently and were described using a broader range of expressions. Notably, scouting was described as a setting designed to reduce neurotic tendencies by exposing individuals to novel experiences in natural environments. As seen in responses across other themes, reducing neuroticism appears to reinforce positive personality traits, particularly extraversion, agreeableness, and conscientiousness.

For the Openness theme, scout leaders reported traits such as increased self-confidence, heightened curiosity, experimentation, courage, self-exploration, learning through experience, innovative thinking, originality, and the ability to produce practical solutions. Self-confidence (f:3), experiential learning (f:3), and courage (f:2) were among the most frequently mentioned attributes in this category.

As a result, this study examined the effects of long-term summer camps on scouts' situational personality traits from the perspective of scout leaders. Within the framework of the Five-Factor Model of Personality, the themes of agreeableness, extraversion, conscientiousness, neuroticism, and openness emerged from the data. Analysis of the codes related to these themes revealed a diverse range of behaviors particularly within the domains of agreeableness, conscientiousness, and openness. Conversely, the distribution of codes was least evident in the neuroticism theme. Scouting is fundamentally based on experiential learning, personal responsibility, active participation in social activities, and the encouragement of initiative. In this context, scout leaders emphasized that neurotic behaviors were either rarely observed or were significantly diminished during the camps, likely due to the strong group spirit and positive peer interactions fostered within the troop environment. In conclusion, it can be stated that long-term scouting camps have a positive impact on the development of constructive personality traits among scouts, while reducing the expression of negative traits. Future research may benefit from longitudinal and quantitative designs to further investigate the impact of scouting activities. Additionally, given that the present study included only male participants—a noted limitation—future studies could explore the personality reflections of female scouts in similar settings.

1. Giriş

Kişilik kavramının tanımlanması ve kapsamının sınırlandırılması, insan davranışlarının çeşitliliği ve karmaşıklığı göz önünde bulundurulduğunda önemli ölçüde güçlük arz etmektedir. Çünkü kişilik, bireyin tüm karakteristik özelliklerini içeren çok boyutlu ve dinamik bir yapıyı ifade etmektedir (Ewen, 2009; Feist, Feist, & Roberts, 2008). Weinberg ve Gould (2023) kuramcıların kişiliğin benzersiz ve eşsiz olduğu konusunda ortak bir görüş benimsediklerini ifade etmektedir. Kişilik bireyi diğerlerinden ayıran, doğuştan veya sonradan çevresel faktörlerle şekillenen özelliklerin tamamıdır (Yazgan İnanç & Yerlikaya, 2022). Ayrıca, bireylerin olumlu ya da olumsuz davranışları, sahip oldukları kişilik özellikleriyle yakından ilişkilidir ve bu durum spor bağlamında da geçerlidir (Altın & Altın, 2022, Altın, 2024). Kişilikle ilgili literatürde çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır. Weinberg ve Gould (2023), spor ve egzersiz bağlamında kişilik teorilerini psikodinamik, durumsal, etkileşimsel, fenomenolojik, bütünlendirici/biyopsikososyal ve ayırıcı özellik yaklaşımları olmak üzere altı farklı perspektifte incelemiştir. Kişilik yaklaşımlarından biri olan durumsal yaklaşım, bireylerin davranışlarını şekillendiren çevresel ve durumsal faktörlere odaklanmaktadır. Bu yaklaşım, insan davranışının başlıca belirleyicisi olarak çevre ve durumu kabul eder (Weinberg & Gould, 2023). Dolayısıyla, bu perspektiften hareketle Bandura'nın (1977) sosyal öğrenme kuramına atıfta bulunmak mümkündür. Bu kuram, bireyin çevresiyle olan etkileşimi sonucunda, çevresel uyaranlar ve içinde bulunulan durumlar doğrultusunda davranış kalıplarının geliştiğini savunur. Davranış ise, bireyin içsel psikolojik süreçleri ile dış dünyadaki sosyal etkileşimlerin bütünlüşmesiyle ortaya çıkan; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor boyutlarıyla şekillenen çok yönlü bir olgudur (Özkurt vd., 2025).

İnsanın çevreyle olan ilişkisi ve çevre ile olan etkileşiminin çok fazla olduğu bir spor branşı olarak izcilik karşımıza çıkmaktadır. İzcilik, yalnızca bir spor branşı olarak değil, aynı zamanda doğa eğitimi kapsamında değerlendirilebilecek çok yönlü bir öğrenme ve gelişim ortamıdır. Doğada yapılan eğitimsel etkinlikler, kamplar, organizasyonlar ve yapılandırılmış grup aktiviteleri aracılığıyla bireylerin hem fiziksel hem de psiko-sosyal yönden gelişimine katkı sağlar. Bu yönüyle izcilik, doğa temelli pedagojik yaklaşımlarla örtüşen bütüncül bir eğitim modeli olarak da değerlendirilebilir. Bu bağlamda 20. yüzyılın başlarında İngiliz asker Robert Baden-Powell, Londralı gençler için karakter, fiziksel uygunluk, el becerileri ve hizmeti vurgulayarak geleneksel okul eğitiminden ayrı bir eğitim yöntemi geliştirmiştir. İzcilik, hayatta kalma ve kamufle olma konusundaki uzmanlığından etkilenen bu yöntem, açık havada kendi kendini idame ettiren küçük gençlik topluluklarında pratik, deneyimsel öğrenmeye odaklanmıştır (Sinde & Alves, 2024). Dahası izcilik, gönüllü, politik olmayan, uluslararası, üniformalı, çeşitli yaş gruplarındaki gençlerin zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal, duygusal ve karakter gelişimine katkıda bulunan eğitimsel bir gençlik faaliyetidir (Dam, 2020). İzcilik; hayatta kalma becerileri, doğa ile etkileşim, dağcılık, oryantiring, ateş kullanımı, açık havada yaşam, grup etkinlikleri ve dramatik oyunlar (örneğin skeçler) gibi çeşitli faaliyetler aracılığıyla bireylerin duygusal ve sosyal gelişimini desteklemeyi amaçlayan çok yönlü bir eğitim hareketidir. Bununla birlikte, izcilik; sadakat, disiplin, neşelilik, fiziksel uygunluk, psikolojik esenlik ve dayanıklılık gibi değerlere vurgu yaparken, aynı zamanda toplum hizmeti, cömertlik ve nezaket gibi toplumsal sorumluluk bilincini geliştiren kavramları da bünyesinde barındırmaktadır (Sinde & Alves, 2024). Bu gibi ortamlarda gelişen iş birliği ve dayanışma, bireylerin psikolojik dayanıklılığını ve sosyal bağlılığını güçlendiren temel unsurlar olarak öne çıkar (Altın & Özkurt, 2025).

Literatür incelendiğinde dünya da izciliğin yaygınlaştığı 19 yüzyılın başlarında, çocuklar ve gençlere yurttaşlık eğitiminin önemini vurgulayan milliyetçi söylemlerle karakterize edilmiştir (Leandro, 2021). Ayrıca izcilik pedagojisi, fiziksel, entelektüel, duygusal, sosyal, ruhsal, karakter gibi bir dizi gelişim alanını hedefler. (Moldovan & Bocos-Bintintan, 2016). Dahası Allen, Greenlees, ve Jones (2011)'e göre kişiliğin yaş ilerledikçe olgunlaştığı ama kişilikte meydana gelen bariz değişimin ise 17-24 yaş aralığı, 24-29 yaş aralığına göre daha aktif olduğunu ifade etmiştir. İzciliğin kişilik ve karakter üzerine olumlu etkisi düşünüldüğünde, bireyler fiziksel olarak dayanıklı ve çevik dahası sosyal açıdan iyi ilişkiler kurması sebebi ile bireyi tüm yönlerine olumlu katkı sağlaması açısından oldukça önemlidir. İzcilik

teşkilatlanmasında, 7-11 yaş arası yavruktulardan, 11-15 yaş arası Oymak, 15-18 yaş arası ise ergin izcilerden oluşur (<https://tif.org.tr/mevzuat>, 2024). Buradan hareketle izciliğin açık havada genel konfor alanının dışında, bireylerin tüm gelişimsel özelliklerinin zorlandığı faaliyetler bütünü olarak değerlendirildiğinde, izcilerin yaşları itibari ile kişilik özelliklerine durumsal etkisinin olabileceği düşünülmektedir. İzcilik yapan bireyler açık hava da teknolojiden uzak doğa şartlarına adapte olurken ekip uyumu içerisinde ve disiplinli şekilde aynı amaç uğruna faaliyet gösterirler. Bunun sonucu olarak ise sabır, disiplin, paylaşma, sorumluluk gibi birçok kişilik özelliklerine olumlu katkılar sağladığı düşünülebilir. Baden-Powell, izciliği bireyin karakter gelişimini biçimlendiren önemli ve övgüye değer bir beceri olarak tanımlamıştır (Robinson & Mills, 2012). Dolayısı ile izcilik faaliyeti yapan bireyler, kişilik gelişimi üzerine çevresel ve durumsal koşullardan sürekli olarak etkileşim halindedir. Mevcut literatürde, izciliğin değerler eğitimi ve çevre bilinci (Çiftçi & Cihangir, 2012; Çiftçi, Olaç, Aksakal & Yaman, 2015; Dam, 2020; Ersoy, 2021), girişimcilik (Hapsari, Martono, Wardani, Noviani & Aedi, 2024) ile vatandaşlık ve ulus bilinci (Leandro, 2021; Mills, 2013) alanlarındaki etkilerine ilişkin çeşitli çalışmalar bulunmakla birlikte, izciliğin kişilik gelişimi üzerindeki etkilerini doğrudan ele alan araştırmalar sınırlı veya mevcut değildir. Dolayısı ile ele alınan çalışmanın özellikle kişiliğe etkisi bağlamında özgün olduğu düşünülmektedir. Dolayısı ile izcilik faaliyetini deneyimleyen izciler açık havada etkinlikler yaparak fiziksel efor sarf ederken psikolojik ve sosyal olarak da farklı deneyimler ve paylaşımlarda bulunurlar. İzciliğin doğası gereği açık havada icra edilmesi risk ve macera içerikli olması da izcilerin kişilik özelliklerine durumsal olarak etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu çalışmada, izci liderleri gözünden izcilerin uzun süreli yaz kampının; 5 faktör kişilik özellikleri bağlamında izcilerin davranışlarına yansımalarına dair deneyimlerinin, kapsamlı olarak ortaya konulması amaçlanmıştır.

Nitel Araştırmacı Konumu (Özdüşünümsellik)

Araştırmacı, uzun yıllara dayanan izcilik kampı tecrübelerine ve bir devlet üniversitesinin Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde izcilik dersleri verme sorumluluğuna sahip bir akademisyen kimliğine rağmen, araştırma sürecinin tüm aşamalarında bilimsel tarafsızlık ilkesine bağlı kalmış ve çalışmayı nesnel bir tutumla yürütmüştür. Nitel araştırmalarda araştırmacının değerleri, inancı, ideolojisi olaylara bakış açısı çalışmaya etki eder. Ayrıca araştırmacı konumunu üç boyutta düşünmelidir: konu, katılımcılar ve bağlam. Araştırmacı bu üç boyut bağlamında araştırma alanının ve araştırma deseninin seçilmesinde, verilerin toplanması, analizi ve yorumlanması aşamalarında olası etkilerini düşünmeli ve bunları araştırma sonunda yazacağı raporda belirtmelidir (Koca, 2017). Araştırmacının, konumunun araştırma için zararlı etkisi olmadığını temin edebilmesi sürecine özdüşünümsellik denir (Savin-Baden & Major, 2023). Bu bağlamda, araştırma sürecinde hiçbir şekilde inisiyatif kullanılmadan ve veriler manipüle edilmeden, nitel araştırma yaklaşımının bilimsel geçerliliğini destekleyen inanılabilirlik, güvenilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik kriterlerinin (Guba & Lincoln, 1982) sağlanmasına özen gösterilmiştir. Bu doğrultuda, elde edilen bulguların araştırma bağlamı içinde tutarlı, izlenebilir ve benzer koşullarda yeniden üretilebilir nitelikte olması amaçlanmıştır.

2. Yöntem

Bu çalışmada, uzun süreli yaz izcilik kampına katılan izci liderlerinin, izcilerin kişilik özelliklerine ilişkin yansımalarını derinlemesine anlamak amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni tercih edilmiştir (Yin, 2009). Durum çalışması araştırması gerçek yaşamın, güncel bağlam ya da ortamın içindeki bir durumun araştırmasını gerektirmektedir. Durum çalışması araştırması, araştırmacının gerçek yaşam, güncel sınırlı bir sistem (bir durum) ya da belirli bir zaman içerisindeki çoklu sınırlandırılmış sistemler (durumlar) hakkında çoklu bilgi kaynakları aracılığı ile detaylı ve derinlemesine bilgi topladığı bir durum betimlemesi ya da durum temaları ortaya koyduğu nitel bir yaklaşımdır (Creswell, 2016). Araştırmada örnekleme yöntemi olarak, amaçlı örnekleme stratejilerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu kapsamda, çalışmaya dâhil edilecek katılımcılarda aranan

ölçütler; en az on farklı mahallî veya ulusal izcilik kampına katılmış olmaları ve en az beş yıllık lisanslı izci lideri statüsünde bulunmaları şeklinde belirlenmiştir.

2.1. Araştırma Grubu

Araştırmaya katılan izci liderlerinin kimlikleri gizlilik ilkeleri doğrultusunda korunmuş ve katılımcılara L1, L2 gibi kod isimleri atanmıştır. Ayrıca liderlerin görev aldığı izci grubu, 11–15 yaş aralığında yer alan erkek çocuklardan oluşmaktadır. İzciler en az bir mahalli kamp yaptıktan sonra 6 gecelik uzun süreli yaz kampına katılabilmektedir. Her lider, 6 ila 8 izciden meydana gelen bir oymaktan sorumlu olup, yalnızca tek bir oymakla ilgilenmektedir. Bu yapı, liderlere her bir izciyi bireysel düzeyde yakından tanıma ve detaylı gözlem yapma imkânı sunmaktadır. İzci liderleri, birçok ulusal ve yerel izcilik kampına aktif katılım göstermiş, çeşitli kamp koşullarında çok sayıda izciyle doğrudan etkileşim kurarak kapsamlı saha deneyimi edinmiş bireylerdir. Bu kapsamlı deneyim, liderlerin izcilerin kişilik özelliklerine ilişkin duruma özgü davranışsal yansımaları ayırt etme ve değerlendirme konusunda gelişmiş gözlem ve analiz becerileri kazanmalarını sağlamaktadır. Araştırmaya katılan izci liderlerinin demografik özellikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Liderlere ilişkin demografik bilgilere ve işletmelere ilişkin bulgulara Tablo 1’de yer verilmiştir

Tablo 1. Araştırmaya Katılan İzci Liderlerinin Demografik Özellikleri

Liderler	Yaş	Cinsiyet	Sınıfı	Görüşme Süresi
L1	53	Erkek	Oymak Baş	23 Dk.
L2	33	Erkek	LTK*	16 Dk.
L3	36	Erkek	Oymak Baş	20 Dk.
L4	24	Erkek	Oymak Baş	28 Dk.
L5	48	Erkek	Oymak Baş	25 Dk.
L6	50	Erkek	Oymak Baş	33 Dk.

*LTK: Lider temel eğitim kursu almış lider

Tablo 1 incelendiğinde araştırma grubunu Türkiye İzcilik Federasyonundan tescilli 6 izci lideri oluşturmaktadır. İzci liderlerinden tamamı erkek ve “Liderlik Temel Eğitimi (LTK)” almış lider ve oymak başı izcilik unvanlarına sahiplerdir. İzci liderlerinin yaş aralığı 24-53 arasında değişiklik göstermekte ve görüşme süreleri ise 16-33 dakika aralığında değişiklik göstermektedir.

2.2. Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada, izci liderleri gözünden izcilerin uzun süreli yaz kampının; 5 faktör kişilik özellikleri bağlamında izcilerin davranışlarına yansımalarına dair deneyimlerinin kapsamlı olarak ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüme soruları ile veri toplanılmıştır. Görüşme sorularının oluşturulma sürecinde ilgili literatür kapsamlı bir şekilde taranmış ve McCrae ve Costa (2003) tarafından geliştirilen Beş Faktör Kişilik Kuramı temel alınmıştır. Bu kuramsal çerçeve doğrultusunda, tümünden gelim bir yaklaşım benimsenmiş ve görüşme formunda yer alan örnek sorular araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Hazırlanan soruların kapsamı ve içeriği doktora eğitimini tamamlamış psikososyal alanlarda çalışmaları olan uzman akademisyen tarafından incelenmiştir. Ek olarak ilgili formun, akıcılığı, anlaşılabilirliği araştırmacı ve uzman akademisyen tarafından incelenmiş ve son hal ile katılımcılara yöneltilmiştir. Nitel görüşme formu, katılımcıların duygu, düşünce ve deneyimlerini derinlemesine anlamaya yönelik olarak yapılandırılmış toplam altı açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Görüşme soruları:

1. Uzun süreli yaz kampı sürecinde izcilerin açıklık (yeniliklere açıklık, merak, yaratıcılık) boyutunda gözlemediğiniz değişiklikler nelerdir? (Bu özelliklerde kamp ortamının etkisi nasıl oldu?)
2. İzcilerin sorumluluk (disiplin, düzen, hedef odaklılık) düzeylerinde kamp süresince herhangi bir artış veya azalma gözlemlediniz mi? (Bu duruma örnek verebilir misiniz?)

3. Kamp deneyimi sırasında izcilerin dışadönüklük (sosyal olma, girişkenlik) özelliklerinde ne gibi durumsal yansımalar gözlemlediniz?
4. İzcilerin uyumluluk (iş birliği, başkalarını anlama, yardımseverlik) davranışları kamp sürecinde nasıl değişti?
5. Duygusal denge (stres yönetimi, kaygı, duygusal istikrar) bağlamında kamp ortamının izciler üzerindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?
6. Genel olarak, uzun süreli yaz kampı deneyiminin izcilerin beş kişilik boyutundaki gelişimlerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

2.3. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Kodlamalar yapılmadan önce katılımcıların Word dokümanına aktarılan ifadeleri cümle olarak ele alınıp cümleden çıkarılan anlam kod defterine yazılmış ve kod defteri oluşturulmuştur. Oluşturulan kod defterleri araştırmacı ve nitel araştırmalarda uzman akademisyen tarafından incelenmiş ve aynı kodlamalar üzerinde tartışılmış ve kod defteri uzlaşa sağlandıktan sonra son halini almıştır. Ayrıca katılımcılara Word dokümanına aktarılan ifadeler gönderilmiş ve katılımcı teyidi alınmıştır. Araştırmanın güvenilirliğini hesaplamada Miles ve Huberman (2015)'in belirttiği güvenilirlik formülü (Güvenirlik = Görüş Birliği/ (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)) kullanılmıştır. Tüm sorulara ilişkin güvenilirlik değeri 0.84'tür.

2.4. Araştırmacıların Felsefi Yaklaşımı

Bu nitel çalışmada, araştırmacı olarak ontolojik felsefe yaklaşımı ile problem durumunu ele almış ve olaya bakış açısı ile süreç yürütülmüştür. Ontoloji, gerçeğin doğası ve özellikleri ile ilgilidir (Creswell, 2016). Araştırmacılar bir nitel araştırmayı yürütürken birçok realiteye ait fikirleri benimserler. Araştırma bireyler üzerinde yapıyorsa, nitel araştırmacılar bu farklı gerçekleri rapor ederek çalışmalarını yürütürler (Creswell, 2016). Bu bağlamda yorumlayıcı çatı olarak ise sosyal yapılandırmacılık kullanılmıştır. Sosyal yapılandırmacılık da bireyler içinde buldukları dünyayı anlamaya çalışırlar. Bireyler deneyimlerinden belirli nesne veya objelere karşı sübjektif anlamlar geliştirirler. Bu anlamlar, araştırmacıyı sadece birkaç kategori veya fikirle sınırlı bırakmaz aksine ona karmaşık bir bakış açısı sunar (Creswell, 2016). Bu nedenle araştırmanın amacı, katılımcıların olayları yorumlama biçimine göre değişiklik gösterir. Dolayısıyla araştırma problemi, ontolojik bir felsefi bakış açısı ile yorumlayıcı çatı olarak ise sosyal yapılandırmacılık anlayışı benimsenerek ele alınmıştır.

3. Bulgular

Bu çalışmada, izci liderleri gözünden izcilerin uzun süreli yaz kampının; 5 faktör kişilik özellikleri bağlamında izcilerin davranışlarına yansımalarına dair deneyimlerinin, kapsamlı olarak ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, veri analizi sürecinde tematik analizin prosedürleri takip edilmiş ve durum çalışması araştırmanın yapısına uygun 5 tema açığa çıkmıştır. Bunlar, "Dışa Dönüklük", "Uyumluluk", "Öz denetimlilik", "Nevrotiklik" ve "Deneyime Açıklık"tır. Tema ve kodlara ilişkin ise tablolar paylaşılmış ve frekans değerleri verilmiş ek olarak liderlerin görüşlerine dair doğrudan alıntılar temsil gücü en yüksek olan ifadeler tabloların altında paylaşılmıştır.

Tablo 2. İzci Liderlerinin Kişiliğinin "Uyumluluk" Temasına Ait Kodlar İçeren Görüşleri

Tema	Kodlar	Liderler						Frekans (f)
		L1	L2	L3	L4	L5	L6	
Uyumluluk	Sosyalleşme	X	X		X			3
	Cömertlik	X						1
	Paylaşmak	X				X		2
	Birliktelik	X						1
	Saygı		X	X				2

Sabır	X	X	X	3
Yardımlaşma	X		X	3
Empati			X	1
Oba Ruhü	X	X	X	4
İş Paylaşımı			X	1
Ekip Çalışması	X	X	X	3

Tablo 2 incelendiğinde uzun süreli yaz kampı yapan izcilerin kişilik özelliklerinden “Uyumluluk” bağlamında izci liderleri görüşleri; istekli olma, sosyalleşme, cömertlik, paylaşmak, birliktelik, saygı, sabır, yardımlaşma, yardımseverlik, empati, oba ruhu, iş paylaşımı, ekip çalışması gibi kavramlarla şekillenmiştir. Özellikle oba ruhu(f:4) sabır (f:3), sosyalleşme (f:3) ve ekip çalışması (f:3) kodlara izci liderlerinin daha fazla yer verdikleri görülmektedir. Özellikle izcilik birlikteliğinin ve uyumun gücünü sembolize eden bir branş olması ve özellikle oba ruhunu ön planda tutması sebebi ile “uyumluluk” temasının kodlarının çeşitlilik göstermesi izci liderlerinin ifadelerine yansımaktadır. Araştırmaya katılan izci liderlerinin izcilerin kişilik özelliklerinden uyumluluğa dair görüşleri aşağıda doğrudan alıntı şeklinde verilmiştir:

“... İzci kamplarında sosyalleşmenin daha ön planda olması hasebiyle diyebilirim ki beraber yapılan etkinlikler işte nihayetinde efendim birlikte yapılan çalışmalar işte ne bileyim oradaki güzel etkinlikler izcilerin davranışlarına olumlu yansıyor.” (L1)

“...Çadırlarında yiyorlar, kimle beraberler? Arkadaşlarla beraberler, yani burada işte yardım duygusu, cömertlik duygusu, paylaşma duygusu, birliktelik duygusu aslında işte belki dışarıda böyle bir şey yapmadı çocuk ama oraya geldi o ortamın şeyine alakalı ne yapıyor burada çocuk çıkartıyor hep beraber hem muhabbet ediyorlar hem yiyorlar.” (L1)

“... Paylaşmayı bilemeyen çocuklar çok oluyor. Özellikle bu en küçük yaşlarda yani ilkökul grubunda, öbek dediğimiz grupta izcilik faaliyetleri ile birlikte paylaşmayı öğrenmeye başlıyorlar çocuklar.” (L5)

“... Sosyal hayata yansıdığını gördüm. Yemeklere mesela biz büyüklerinden önce başlamıyorlar artık o saygıyı görebiliyoruz.” (L2)

“... İşte bahsettiğiniz üzere sabır noktasında gerçekten kendileri normalde normal hayat şartlarında daha aceleci daha sabırsızdırlar. Doğa şartlarının da verdiği kendi liderlerinin de verdiği bir kontrol noktasında ya da örnek veriyorum bir şeye ulaşma noktasında biraz daha sabretmeleri gerektiğini çabucak elde edemedikleri için çünkü bu noktada sabır noktasında onları geliştirdiğini düşünüyorum.” (L4)

“... Normalde kendi işlerini halleden çocuklar sadece kendileri için çalışacak çocuklar yavaş yavaş arkadaşlar için çalışmaya başladılar. Kampın son gününde özellikle çadır toplamakta başka işler yapmakta birbirlerine yardım ediyorlardı.” (L2)

“... Ben de bununla aynısını bunları yapmalıyım (empati) ve bu noktada kamp alanında herhangi bir ateş olsun, vahşi hayvan olsun veya tehlikeli başka bir durum olsun hemen önleminin alınması ve liderine haber vermesi gerektiğini bilir ve bu noktadaki bütün antenlerini açar.” (L6)

“... İzcilikte olan faaliyetler, birebir ilişkiler, grup çalışması vs. orada yapılan küçük çaplı kamp ateşi programında yapılan oyunlar vs. bu çocuklara oba ruhunu daha da artırıyor.” (L3)

“... Obabaşı diyelim obanın organizasyonundan sorumlu. Sucu su vardır, kamp alanında su bittiği zaman suyu doldurur. Oduncu su vardır, ateş odunu bittiği zaman odunları o hazırlar. Birisi sözcüsü vardır, birlikte karar aldıkları zaman o kararları sözcü dile getirir. Yardımcısı vardır obabaşının, o yardımcı obabaşı yokken faaliyetleri organize eder gibi. Böyle kendi işlerinde düzenleri vardır.” (L5)

“... Çünkü birçok şeyi beraber yapıyorlar. Yani en basiti örnek veriyorum genel bir ihtiyaçların noktasında bile obaca hareket etmeleri, birbirlerine güvenmeleri noktası bence ön planı çıkarıyor diye düşünüyorum.” (L4)

Tablo 3. İzci Liderlerinin Kişiliğin Dışadönüklük Temasına Ait Kodlar İçeren Görüşleri

Tema	Kodlar	Liderler						Frekans (f)
		L1	L2	L3	L4	L5	L6	
Dışadönüklük	İstekli Olmak	X		X		X	X	4
	Pozitif İletişim	X	X	X			X	4
	Neşeli						X	1
	Güç Katmak						X	1
	Merak	X			X			2
	Bağımsız Olmak		X		X			2

Tablo 3 incelendiğinde uzun süreli yaz kampı yapan izcilerin kişilik özelliklerinden “Dışadönüklük” bağlamında izci liderleri görüşleri; istekli olma, pozitif iletişim, neşeli, güç katmak, merak, bağımsız olmak gibi kavramlarla şekillenmiştir. Özellikle pozitif iletişim (f:4) ve faaliyetlerde istekli olmak (f:4) kodlarına izci liderlerinin daha fazla yer verdikleri görülürken neşeli olmak, merak bağımsız olmak, güç katmak gibi kodlara da yer verildiği görülmektedir. Özellikle kamp alanında yapılan etkinliklere katılmak kendini göstermek ve bunları yaparken de pozitif iletişim içerisinde olmanın izcilerde göze çarpan davranış kalıpları olduklarını ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan izci liderlerinin izcilerin kişilik özelliklerinden dışadönüklüğe dair görüşleri aşağıda doğrudan alıntı şeklinde verilmiştir:

“... Bu konuda zaten yetisi olan arkadaşlar zaten hemen ön plana çıkıyorlar. Çünkü ortam çok uygun böyle şeyleri yapmak için. Her şeyi denemeye imkân verecek. Tabi kurallar ölçüsünde ortam müsait, etkinlikler var, yapılacak işler var. Bu arkadaşlar ön plana çıkıyor.” (L1)

“... Bu yüzden sabır tahammüllerini yetenek tahammüllerini arkasından becerilerini yetenek beceri aynı gerçeğe ama becerilerini arkasından üretmeyi, arkasından fedakârlık yapmayı, arkasından ekibine neşe katmayı, ekibine güç katmayı sürekli ister ve bu noktada sürekli kendini zorlamak durumunda.” (L6)

“...Onların da yeni konuları, yeni araştırma noktalarını merak etmesini ve bu konularla ilgili çalışmalar yapmasını merakını uyandıracak tepkimelere neden olabiliyor. Çünkü yani farklı alanlara doğru kendini kaydırma yetisine de yardımcı olduğunu söyleyebiliriz.” (L4)

“... Çünkü izcimiz tek başına bir sahaya çıkıyor. Bu tek başına çıktığı sahada dikkat ve odaklanma noktasında birçok faktörü eline alıp ya da işte problem çözme ve karar verme becerilerinde birçok faktörü harmanlayıp bu şekilde sahaya salınıyor aslında izcilerimiz. Yani o noktada bence onları güçlendirdiğini düşünüyorum. İşte yön bulma yeteneği olsun, problem çözme, örnek veriyorum fiziksel dayanıklılık noktasında özgüvenlerini ve en başta da bahsettiğim şekilde tek başlarına bağımsız hareket edip sorumluluk alıyorlar.” (L2)

Tablo 4. İzci Liderlerinin Kişiliğin “Öz denetimlilik” Temasına Ait Kodlar İçeren Görüşleri

Tema	Kodlar	Liderler						Frekans (f)
		L1	L2	L3	L4	L5	L6	
Öz Denetimlilik	Başarma Duygusu	X						1
	Disiplin	X		X	X	X		4
	Çalışkanlık				X		X	2
	Düzen ve Tertip			X	X	X	X	4
	Mücadele					X		1
	Zamana Uyum	X		X		X		3
	Sorumluluk		X			X	X	3
	Özveri						X	1
	Tahammül						X	1
	Fedakârlık						X	1
	Gayret						X	1

Tablo 4 incelendiğinde uzun süreli yaz kampı yapan izcilerin kişilik özelliklerinden “Öz Denetimlilik” bağlamında izci liderleri görüşleri; başarı duygusu, disiplin, ders çalışma disiplinine katkı, çalışkanlık,

düzen ve tertip, mücadele, zamana uyum, sorumluluk, özveri, tahammül, fedakârlık ve gayret gibi kavramlarla şekillenmiştir. Özellikle disiplin (f:4), düzen ve tertip (f:4), sorumluluk (f:3) ve çalışkanlık (f:2) gibi kodlara izci liderlerinin daha fazla yer verdikleri görülmektedir. İzçiliğin olmazsa olmaz kavramlarından disiplin, tertip, düzen ve çalışkanlık gibi kavramların izci liderlerinin ifadelerine yansımıştır. Fakat bazı izci liderlerinin ise disiplin kavramının kamp sonrası aile ve okulda da benzer şekilde devam etmesi dâhilinde kalıcı izli davranış değişikliği oluşturacağını aksi taktirde sınırlı bir etkisinin olacağını ayrıca vurgulamışlardır. Araştırmaya katılan izci liderlerinin izcilerin kişilik özelliklerinden uyumluluğa dair görüşleri aşağıda doğrudan alıntı şeklinde verilmiştir:

“...Eve geldiği zaman ailesine şunu diyebiliyor. Ben birçok izcinin ailesinden duydum. Ben başardım. Ben o zorlu şartlara dayandım gibi konuşmalar yapabiliyor. Bu da onun nesini diyelim, yani hayatın içinde karşısına çıkan zorluklarla alakalı başarıma gücünü bir tık daha öne taşıyor diyebilirim.” (L1)

“... Ayrıca disiplini ve hayatta kalma doğa bilinciyle böyle örtüşme noktasında izcilerimize bu 6 gecelik kamplarımızın fayda sağladığını düşünüyorum.” (L4)

“... Özellikle yavrukurtlar bu tür hayatını idame edebilmek için kamp esnasında bazı yeteneklere sahip olmadıklarını düşündüklerinden dolayı müthiş bir endişeyle kampa gelirler. Ama bu noktada da kendilerini geliştirmek zorunda olduklarını düşündükleri için kendilerini oldukça zorlarlar.” (L6)

“...Oba sistemi, ekip sistemi bir uyumu gerektiren bir düzen veya oymak sistemi, öbek sistemi ister istemez çocuk önüne belli başlı kurallar, hedefler, ödüller konulduğunda işte günün birincisi olmak gibi tertip, düzen, teftiş, tekmil vesaire bunlar biraz daha uyuma katkısı oluyor çocuklarda. (L3)

“... Biz dünyadaki en büyük sivil üniformalı hareket olarak nitelendiriliyor. Dolayısıyla bu üniforma içerisine giriyor olmak zaten başlı başına bir tertip düzeni de getiriyor aslında.” (L5)

“... Özellikle sabır ve sorumluluk üstünden gitmek istiyorum ben. Özellikle bunları gördüm. Ders, okul derslerine yansıdığını gördüm. Sosyal hayata yansıdığını gördüm. Yemeklere mesela biz büyüklerinden önce başlamıyorlar artık. (L2)

“...Bu yüzden sabır tahammüllerini yetenek tahammüllerini arkasından becerilerini yetenek beceri aynı gerçeğe ama becerilerini arkasından üretmeyi, arkasından fedakarlık yapmayı, arkasından ekibine neşe katmayı, ekibine güç katmayı sürekli ister ve bu noktada sürekli kendini zorlamak durumunda.” (L6)

Tablo 5. İzci Liderlerinin Kişiliğin “Nevrotiklik” Temasına Ait Kodlar İçeren Görüşleri

Tema	Kodlar	Liderler						Frekans (f)
		L1	L2	L3	L4	L5	L6	
Nevrotiklik	İçine Kapanıklığın Aşılması		X					1
	Disiplin Dışı Davranış			X		X		1
	Hırs			X				1
	Huysuzluğu Geri Plana İtmek			X				1
	Zorunlu Görevlendirme				X			1
	Hatalı Davranışları Düzeltme					X		1
	Sıkılğınlıktan Uzaklaşma					X		1

Tablo 5 incelendiğinde uzun süreli yaz kampı yapan izcilerin kişilik özelliklerinden “Nevrotiklik” bağlamında izci liderleri görüşleri; içine kapanıklığın aşılması, disiplin dışı davranışlar, hırs, huysuzluğu geri plana itmek zorunlu görevlendirme, hatalı davranışları düzeltme ve sıkılğınlıktan uzaklaşma, gibi kavramlarla şekillenmiştir. İzci liderlerinin görüşleri nevroitiklik bağlamında kavramların farklılaştığını ve frekans değerlerinin aynı olduğu görülmektedir. İzci liderleri izcilerin kampın ilk günlerinde nevroitiklik içeren davranışları daha sık gördüğü fakat ilerleyen günlerde ortak yapılan faaliyetler ile grup uyumu ve oba ruhunun ön plana çıktığı ve izcilerin davranışlarının düzeldiğini ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan izci liderlerinin izcilerin kişilik özelliklerinden nevroitikliğe dair görüşleri aşağıda doğrudan alıntı şeklinde verilmiştir:

“... Hareket etmek noktasında ilk zamanlar böyle biraz daha böyle çekimser ve geri planda ve huysuz davranışlar sergilemesiyle birlikte ilerleyen zamanlarda değişiklik gösteriyor gibi düşünüyorum.” (L2)

“... Yine sıra dışı davranmaya çalışıyor, disiplin dışı davranmaya çalışıyor. Artık o işin en zirve boyutu ona da kimsenin yapabileceği bir şey yok yani.” (L3)

“... Çocuk bazen istediğini alamayınca yani o tür hırslı çocuklarda başarılı ileri giden çocuklarda bir noktada uyumsuzluk geriye dönüş olabiliyor. Niye? O günkü teftişi kazanmadığında, bu sefer arkadaşlarını incitebiliyor. Grup içindeki uyum, tartışma vesaireyle bozulabiliyor yani. Sadece orada liderin üstüne düşen vazife, bazı noktalarda çok hırs yapmamaları gerektiğini, bu işin içinde kazanmak gibi kaybetmenin de olduğu gibi şeylerde erdemle karşılamayı öğretmeli yani, anlatmalı.” (L3)

“... o çocuğun ilgisini, dikkatini çekebilirsek yani o bahsettiğimiz içe kapanıklık, durgunluk, huysuzluk, uyumsuzluk gibi kavramları her ne kadar olsa da arka plana itmiş çocuğa bir şeyler verebilecek pozisyona getirmiş oluyoruz. Ama çocuğun belli başlı ilgi alanına giremediğimizde, dikkat çekici tarzda konuşup sohbet edemediğimizde, birebir bazı noktalarda ilgilenmediğimizde o çocuğun üstünde çok fazla bir şeyimiz olmuyor, etkisi olmuyor kampın.” (L3)

“Yani yaptıkları bir skeç olsun, bir tiyatro olsun ya da bir söyleşi olsun bu noktada tüm obadaki kişilerin, izcilerin görev alması çok önemli. Bu noktada da çekimser olan izcilerimizin kendilerini mecburi bir noktada ileriye atma zorunlulukları olduğu için bu noktada onları geliştirdiklerini.” (L4)

“... Örneğin işte absürt şakalar yapma, başkalarını rencide etme, bazen fiziksel bazen sözlü şeylerin normalde okulda mesela arkadaşları bunu dile getiremiyor. Ama kamp ortamında sürekli günlerce birlikte kalınan ortamda onun bir problemi dönüştüğünü fark edip bunu düzelteren çocuklar olduğunu gördük.” (L5)

Tablo 6. İzci Liderlerinin Kişiliğin “Deneyime Açıklık” Temasına Ait Kodlar İçeren Görüşleri

Tema	Kodlar	Liderler						Frekans (f)
		L1	L2	L3	L4	L5	L6	
Deneyime Açıklık	Öz Güven	X			X		X	3
	İlgi ve Merakta Artış							
	Deneyimleme	X		X		X		3
	Cesaret			X			X	2
	Kendini Test Etme				X			1
	Yaparak Yaşayarak Öğrenme					X		1
	İnovatif Düşünme ve Özgünlük					X	X	2
	Pratik Çözümler Üretme					X		1

Tablo 6 incelendiğinde uzun süreli yaz kampı yapan izcilerin kişilik özelliklerinden “Deneyime Açıklık” bağlamında izci liderleri görüşleri; öz güven, deneyimleme, cesaret, inovatif düşünme ve özgünlük, pratik çözümler üretme ve yaparak yaşayarak öğrenme, gibi kavramlarla şekillenmiştir. Özellikle öz güven (f:3), deneyimleme (f:3), inovatif ve özgün düşünme (f:2) gibi kodlara izci liderlerinin daha fazla yer verdikleri görülmektedir. İzcilik kampında izciler genellikle ilk defa gördükleri bir alanda birçok şeyi deneyimleme fırsatı olurlar. Çünkü yaşamlarının çoğu ev ile okulu arasında geçmekte ve birçok riskten arınmış formal bir yaşantı sürmektedirler. İzciler doğal hayata ayak uydurmanın yanı sıra ilk defa deneyimledikleri birçok faaliyetle kendi sınırlarını test etme ve deneyimleme imkânı da elde ederler. Bu bağlamda kişilik özelliklerinde deneyime açıklık teması özelinde izci liderlerinin görüşlerine dair doğrudan alıntılar aşağıda paylaşılmıştır:

“... Ayrıca şimdi orada yaptığımız istasyon tesisler noktasında izcilerimize özgüven fiziksel ve ruhsal bakımdan da onları daha iyi noktaya getirdiğini düşünüyorum.” (L4)

“... Ama izcilikte çocuğu önümüze alıp bu ateş böyle yakılıyor diye kağıtla tarif etmiyoruz. Ediyorsak da sadece teknik bilgiyi veriyoruz, teorik bilgiyi. Bir de bunun uygulama kısmı oluyor. Uygulama kısmında da çocuğun eline malzemeleri verip ateşi yakıyoruz.” (L5)

“...En çok gösterilen oba diğer obalara göre daha fazla puan alacağı için sadece kendini ekibi içerisinde tanıtmaya değil bütün oyman içerisinde veya yan kampın veya bütün kampın içerisinde en iyi oba olma özelliğini göstermek için bütün gayretini sarf eder. Bu da çocuğun kişisel gelişiminde ve yeteneklerinde olumlu etkiler olur diye düşünüyorum. Bunların en önemlisi de cesaretini artırır.” (L6)

“... Yani izcilik yaparak ve yaşayarak öğrenme metodu olarak tanımlanıyor.” (L5)

“... Bunun dışında çocuklar ilkel şartlarda bir şeyler yapabildiği zaman normal teknolojik hayatta veya şehir hayatında daha üretken olabiliyor.” (L6)

4. Tartışma ve Sonuç

Dünya çapında tanınan bir hareket olan izcilik; liderlik, iş birliği ve toplum hizmeti gibi değerleri aşılarken gençler arasında özgeci davranışları teşvik ettiği için uzun zamandır övülmektedir (Hapsari vd., 2024). Dahası izcilik, gönüllü, politik olmayan, uluslararası, üniformalı, çeşitli yaş gruplarındaki gençlerin zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal, duygusal ve karakter gelişimine katkıda bulunan eğitimsel bir gençlik faaliyeti olarak da ifade edilmektedir (Dam, 2020). Bu çalışmada, izci liderleri gözünden izcilerin uzun süreli yaz kampının; 5 faktör kişilik özellikleri bağlamında izcilerin davranışlarına yansımalarına dair deneyimlerinin, kapsamlı olarak ortaya konulması amaçlanmıştır. İziciliğin açık hava sporu olması ve izcilik yapan kişilerin doğal ortamda keşfedilmesi gereken doğanın kendisi varken ayrıca bireyin kendisinin sınırdığı ve keşfedildiği bir tecrübe alanı olarak da ifade edebiliriz. Uzun süreli izcilik yaz kampına ise 11-15 yaş aralığındaki izciler katılır ve kamp pazartesi günü başlayıp pazar günü sona erecek şekilde 6 gece 7 gün sürer. Kamp süresince izcilerin uyguladığı faaliyetler; oba sistemi uygulanmasına, oyun ve gelişim uygulamalarına, topluma hizmet faaliyetlerine, sosyal ve kültürel faaliyetlere, el becerileri ve uzmanlık çalışmalarına, istasyon çalışmalarına, gece uygulamalarına, çevre gezi ve incelemelerine, programlı (temalı) kamp ateşlerine, müzik çalışmaları ve izci marşlarına, tesis yapımına, tefekkür çalışmasına yer verilmektedir (TİF, 2025). İzcilik kampında yürütülen faaliyetler dikkate alındığında, katılımcıların yoğun bir eğitim-öğretim sürecine tabi tutuldukları ve çeşitli durumsal zorluklarla karşılaşarak kendilerini test ettikleri; dolayısıyla kişilik gelişimlerinin bu çevresel ve durumsal etkenlerden önemli ölçüde etkilendiği değerlendirilebilir.

Bu bağlamda çalışmamızda izci liderlerinden elde edilen bulgular incelendiğinde; uyumluluk, dışadönüklük, öz denetimlilik, nevroitiklik ve deneyime açıklık başlıklarında temalara ayrılmıştır. İzci liderlerinin gözlemlerinden uyumluluk (Tablo 2) temasına ait kodlar incelendiğinde; sosyalleşme, cömertlik, paylaşmak, birliktelik, saygı, sabır, yardımlaşma, empati, oba ruhu, iş paylaşımı ve ekip çalışması gibi kodlar karşımıza çıkmaktadır. Özellikle oba ruhu (f:4), ekip çalışması (f:3), sosyalleşme(f:3), yardımlaşma(f:3) ve sabır (f:3) kavramları liderler tarafından sıkça tekrarlandığı görülmektedir. İzci liderlerinden elde edilen dışadönüklük (Tablo 3) temasına ait kodlar incelendiğinde; istekli olmak pozitif iletişim, neşeli olmak, güç katmak, merak ve bağımsız olmak kavramlar ön plana çıkmaktadır. Özellikle istekli olma (f:4), pozitif iletişim (f:4), merak (f:2), ve bağımsız olma (f:2) gibi kavramlar liderler tarafından dikkat çekecek şekilde sıklıkla ifade edilmiştir. İzci liderlerinden elde edilen öz denetimlilik (Tablo 4) temasına ait kodlar incelendiğinde; başarıma duygusu, disiplin, çalışkanlık, düzen ve tertip, mücadele, zamana uyum, sorumluluk, özveri tahammül, fedakârlık, gayret ve bağımsız olmak gibi kavramlar etrafında şekillendiği görülmektedir. Dahası Disiplin (f:4), tertip ve düzen(f:4), sorumluluk (f:3) ve zamana uyum (f:3) gibi kodlar izci liderleri tarafında dikkat çekici şekilde tekrarlanmıştır. İzci liderlerinden elde edilen nevroitiklik (Tablo 5) temasına ait kodlar incelendiğinde; içine kapanıklığın aşılması, disiplin dışı davranış, hırs, huysuzluğu geri plana itmek, zorunlu görevlendirme, hatalı davranışları düzeltme ve sıklıktan uzaklaşma gibi kavramların oluşturduğu görülmektedir. Ek olarak izci liderlerinden elde

edilen kodların tekrarlanmadığı farklı kavramlar üzerinden Nevrotiklik temasını ait kodlar oluşturduğu görülmektedir. İzcilik özellikle kişilere daha önce yaşamadıkları deneyimleri doğa ortamında sunmayı amaçlar ve özellikle nevroitiklikten uzaklaşma adına faaliyetler yürütür. İzci liderlerinin diğer temalarla ilgili yanıtlarından elde edilen bulgular, nevroitiklik düzeyinde azalma eğiliminin; dışadönüklük, uyumluluk ve özdenetim gibi kişilik boyutlarının ise belirgin şekilde güçlendiğini göstermektedir. İzci liderlerinden deneyime açıklık (Tablo 6) temasına ait kodlar incelendiğinde; Özgüven, ilgi ve merakta artış, deneyimleme, cesaret, kendini test etme, yaparak yaşayarak öğrenme, inovatif düşünme ve özgünlük, pratik çözümler üretme gibi kavramlar etrafında şekillendiği görülmektedir. Bununla birlikte özgüven (f:3), deneyimleme(f:3) ve cesaret (f:2) gibi kodlar izci liderleri tarafından sıklıkla ifade edilmiştir.

Bu bağlamda araştırma bulguları ile literatürdeki çalışmalar birlikte ele alındığında özellikle değerler eğitimi bağlamında benzer sonuçlar ile karşılaşmaktadır. Çiftçi vd. (2015) 'nin değerler eğitiminde izci lideri öğretmenlerin görüşlerini incelediği nitel bir çalışma ele almıştır. Araştırma sonucunda, değerler eğitimi en çok oyunlar ve kamp faaliyetleri ile ayrıca topluma hizmet çalışmaları ile elde ettiklerini ifade etmişlerdir. Dahası değerleri davranışa ve tutumlarına yansımalarında daha etkili oldukları, izcilik faaliyetleri ile en çok, sevgi ve saygı, yardımseverlik, sorumluluk, milli manevi değerler, dostluk, adalet, hoşgörü değerlerinin kazandırıldığı ve son olarak da izciliğin değerler öğretiminde önemli bir yeri olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Buradan hareketle mevcut çalışmamızın izcilerin kişilik özelliklerine pozitif yansımalarını düşündüğümüzde literatürden çalışmaların benzer bir çizgide hareket ettiğini görmekteyiz.

Rush, Brown Urban, Davis ve Linver (2024), 'in izciliğe giden yolları keşfetme başlıklı çalışmasında, katılımcıların neredeyse tamamı erkek olan izci grubuna 2 aşamalı bir çalışma yürütmüş. 1. Aşamada izcilerin üç amaç boyutuna (kişisel anlam, hedefe yöneliklik, benlik ötesi yönelim) verdikleri anket yanıtları üzerinde dört küme ortaya çıktı: Amaçlı, Kaşifler, Hayalperestler, Amaçsızlar. Dahası 2. aşamada ise nitel (N:30) görüşme yaparak izcilik bağlamında gençlerin amaçlarını teşvik eden ilişkileri araştırmıştır. Sonuç olarak, izciliği destekleyen yetişkinlerin, yaşça büyük akranlardan alınan ilhamın, başkalarına yardım etme ve yeni faaliyetler keşfetme fırsatlarının gençlerin amaçlarını desteklediğini göstermiştir. Rush vd. (2024)'nin çalışma sonucuna bakıldığında genç izcilerin başkalarına yardım etme, yeni faaliyetler keşfetme gibi bulgularının mevcut çalışmamızın dışadönüklük, uyumluluk ve deneyime açıklık temalarını şekillendiren kodlar ile benzer kavramlar olduğu görülmektedir.

Hapsari vd. (2024) 'nin öğrencilerin izcilik ve girişimciliğe ilgi duymasının Danışma Kurulunun rolünü incelediği çalışmasında elde edilen bulgular, izcilik eğitimi için Danışma Kurulunun yaygın olarak rehberlik ve destek sağlarken, iş ve sanayi sektörleriyle iş birliği kurma konusunda eksik kaldığını gösterdiğini ifade etmiştir. İzciliğin girişimciliği desteklemesi mevcut çalışmamızın deneyime açıklık temasını şekillendiren kodlardan; deneyimleme, kendini test etme, yaparak yaşayarak öğrenme bağlamında benzer sonuçlar ortaya koymaktadır.

Mills (2013) ise çalışmasında, İngiltere'deki İzci Hareketi'ni ve yirminci yüzyılın ilk yarısındaki faaliyetlerini analiz ederek, gençlere yönelik gayri resmi vatandaşlık eğitimini ve zaman içinde eğitimin tarihsel coğrafyalarını incelemiştir. Ayrıca belirli bir gençlik vatandaşlığı projesinin İzci Hareketi aracılığıyla nasıl inşa edildiğini ve sürdürüldüğünü göstermiştir. Çalışmasının sonucunda vatandaşlık, ulus olma bilinci gibi kavramların gençlik için ne kadar önemli olduğu bu kavramların ise İzci Hareketi'nin aracı olduğunu ifade etmiştir. Leandro (2021), Brezilya'nın Natal şehrinde izciliğin uygulanması ve yaygınlaşmasının, ulusun ahlaki gelişimi bağlamında çocuklar ve gençler için fiziksel eğitim ile yurttaşlık eğitiminin önemini vurgulayan milliyetçi söylemin temel bir unsuru olduğunu ifade etmektedir. Leandro (2021) ve Mills (2013)'in izciliği vatandaşlık ve ulus olma bilincini gençlere çok güzel aktarıldığını ifade etmesi mevcut çalışmamızın uyumluluk temasının kodlarından oba ruhu, ekip çalışması gibi kavramlarla da ilişkilidir. Çünkü izcilik kamp alanlarında sosyal faaliyetlere önem verdiği kadar vatandaşlık ve ulus bilincini öğretmeyi de ön plana koyar. Örneğin izcilik kamplarında her sabah bayrak töreni olur ve bu tören esnasında tüm izciler bayrak törenine iştirak eder. Bayrak töreninden her

gün farklı bir oba ve izci grubu sorumludur. Bu şekilde izciler sorumluluk bilinci, oba ruhu, ekip çalışması gibi kişilik gelişimine katkı sağladığı gibi ulus bilinci yakalamaya da katkı sağlar.

Benzer şekilde Dam (2020) izciliğin değerler eğitimi üzerine nitel bir araştırma yürütmüş ve 43 izci liderine yarı yapılandırılmış görüşmeler yaparak verileri elde etmiştir. Araştırmanın sonucunda, izciliğin çocuklar ve gençlerde fiziksel, sosyal, psikolojik, duygusal ve ahlaki gelişimlerine önemli katkılar sağladığını ifade edilmiştir. Ek olarak sevgi, saygı, arkadaşlık, zararlı alışkanlıklardan uzaklaşma, doğruluk, sabır, dürüstlük, yardımlaşma ve paylaşma, sorumluluk bilinci, vatan ve millet sevgisi, cesaret, özgüven, disiplin, ekip ruhu, temizlik ve çevre bilinci gibi temel değerleri kazandırdığı tespit edilmiştir. Sarıtürk (2021), dini sosyalleşme aracı olarak izcilik kavramını incelediği çalışmasında, 'izcilik faaliyetleriyle izcilere kazandırılan en önemli üç değer' sorusuna verilen yanıtlarda liderlerin öncelikli olarak yardımlaşma, doğruluk ve liderlik değerlerini vurguladıklarını belirtmiştir. Dolayısı ile mevcut çalışmamızın kişilik özelliklerinden, dışa dönüklük deneyime açıklık ve öz denetimlilik kodları bağlamında baktığımızda bu çalışmanın sonuçları ile benzerlik gösterdikleri ve bazı kişilik özelliklerine pozitif etkisi olduğunu vurgulayabiliriz.

Ersoy (2021)'un sosyal bilgiler dersinde değerlerin öğretimine izciliğin etkisini incelemiştir. Çalışmasının sonucunda, olumlu yönde etkilenen bu değerler sorumluluk, dayanışma, duyarlılık vatanseverliktir. Araştırma sonucunda gece nöbeti ve teftiş faaliyetlerinin sorumluluk değerini kazandırmada, oba sisteminin dayanışma değerinin kazandırılmasında, Çanakkale Milli bilinç kampı ve bayrak töreni faaliyetlerinin vatanseverlik değerini kazandırmada, fidan dikme ve çevre temizliği faaliyetlerinin duyarlılık değerini kazandırmada etkili olduğuna ulaşılmıştır. Çiftçi ve Cihangir (2012) ise ilköğretim öğrencilerinin çevre bilinci ve çevreye karşı tutumlarını incelemek üzere bir karma desen çalışması yürütmüştür. Çalışmasının sonucunda öğrencilerin çevre bilincinin yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Sonuç olarak; uzun süreli yaz kampının izcilerin durumsal olarak kişilik özelliklerinde etkilerini izci liderleri gözünden yansımalarını incelediğimiz çalışmada 5 faktör kişilik özellikleri bağlamında uyumluluk, dışadönüklük, öz denetimlilik, nevroitiklik ve deneyime açıklık şekilde temalar oluşmuştur. Temalara dair kodlar incelendiğinde ise kodların çeşitlilik gösterdiği uyumluluk öz denetimlilik ve deneyime açıklık temalarında kodların çeşitlendiğini görmekteyiz. Nevrotiklik temasının, izci liderlerinin verdiği kodlar arasında en düşük dağılıma sahip olduğu görülmektedir. İzciliğin temelinde deneyimleme sorumluluk alma sosyal faaliyetlerin içerisinde bulunma ve inisiyatif alma vardır. Buradan hareketle nevroitik davranışların izcilik kampında çok görülmemesi veya görülüyorsa bile oba ruhu ve olumlu arkadaşlık ilişkileri ile en aza indirilmesi izci liderlerinin görüşlerine de yansımıştır. Sonuç olarak, bu çalışma kapsamında uzun süreli izci kamplarına katılan izcilerin durumsal koşullar altında bazı olumlu kişilik özelliklerinde artış yaşandığı, buna karşın olumsuz kişilik özelliklerinde azalma eğiliminin lider görüşleri çerçevesinde gözlemlendiği ifade edilebilir. Gelecek çalışmalarda boylamsal ve nicel çalışmalarla izcilik faaliyetlerinin etkisi üzerine çalışmalar yapılabilir. Araştırmanın sınırlılığı olarak ele alabileceğimiz erkek izciler yerine kadın izcilerin kişilik özelliklerine yansımaları araştırılabilir.

Teşekkür ve Bilgi Notu

Destek Bilgi: Bu çalışmanın hazırlanması süresince herhangi bir bireyden ya da kurumdan aynî ya da nakdî bir yardım/destek alınmamıştır.

Etik Onayı: Makalede, ulusal ve uluslararası araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan ederim. Aksi bir durumun tespiti halinde **GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism Recreation and Sports Sciences** Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk tarafıma aittir.

Etik Kurul Onayı: Bu araştırma için Kırıkkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu 18.10.2024 tarih ve 288621 sayılı karar ile "Etik Kurul Onayı" alınmıştır.

Çıkar Çatışması: Bu araştırma tek yazar tarafından ele alınıp tüm araştırma, veri toplama ve raporlama süreci tek yazar tarafından yapıldığı için çıkar çatışması yoktur.

Araştırmacıların Katkı Oranı Bu araştırma tek yazarlı olduğu için sorumlu yazar esere %100 katkı sağlamıştır. Katkı oranları; 1. Yazar = %100

Kaynaklar

- Allen, M. S., Greenlees, I., & Jones, M. (2011). An investigation of the five-factor model of personality and coping behaviour in sport. *Journal of Sports Sciences*, 29(8), 841–850. <https://doi.org/10.1080/02640414.2011.565064>
- Altın, Y. (2024). *[Structural equation modeling of personality, motivation, and moral disengagement factors affecting prosocial and antisocial behavior in sport]* (Unpublished doctoral dissertation, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara).
- Altın, Y., & Altın, S. (2023). Kişilik özelliklerinin sporda ahlaktan uzaklaşma davranışını yordama etkisi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 33(4), 204–213. <https://doi.org/10.17644/sbd.899827>
- Altın, Y., & Özkurt, B. (2025). Sporda arkadaşlık, rekabet ve işbirliği ilişkileri. İçinde R. Şeker & T. Havadar (Edl.), *Spor & Bilim 2025: Sporun psikolojik ve sosyal boyutları* (ss. 119–138). Ankara: Efe Akademi.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Creswell, J. W. (2016). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (S. A. Altun & A. Ersoy, Çev.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çiftçi, S., & Cihangir, Ü. (2012). İlköğretim 4. ve 5. sınıf izci öğrencilerin çevreye karşı tutumları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 10(23), 49–64. Retrieved January 9, 2026, from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ded/issue/29177/312438>
- Çiftçi, S., Olaç, F. T., Aksakal, N. B., & Yaman, Ö. (2015). Değerler eğitiminde izciliğin yerine ilişkin izci lideri öğretmenlerin görüşleri. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 13(29), 415–437. Retrieved January 9, 2026, from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ded/issue/29167/312342>
- Dam, H. (2020). Değerler eğitiminde izciliğin önemi ve eğitsel değeri üzerine nitel bir araştırma. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 20(2), 727–754. <https://doi.org/10.33415/daad.760422>
- Ersoy, Ş. (2021). *[The effect of scouting on teaching values in social studies]* (Unpublished master's thesis, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak).
- Ewen, R. (2009). *An introduction to theories of personality* (7th ed.). New York, NY: Psychology Press.
- Feist, J., Feist, G. J., & Roberts, T. A. (2008). *Theories of personality*. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *Educational Communication and Technology Journal*, 30(4), 233–252. <https://doi.org/10.1007/BF02765185>
- Hapsari, M. M., Martono, T., Wardani, D. K., Noviani, L., & Aedi, N. (2024). The roles of the branch advisory council on students' interest in scouting and entrepreneurship. *Journal of Ecohumanism*, 3(6), 1853–1860. <https://doi.org/10.62754/joe.v3i6.4141>
- Koca, C. (2017). Spor bilimlerinde nitel araştırma yaklaşımı. *Spor Bilimleri Dergisi*, 28(1), 30–48. <https://doi.org/10.17644/sbd.337993>
- Leandro, A. B. F. (2021). On the path of the Norte-Rio-Grandense education: The emergence of scout practices in the city of Natal in the early 20th century. *Educar em Revista*, 37, e77046. <https://doi.org/10.1590/0104-4060.77046>
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (2003). *Personality in adulthood: A five-factor theory perspective* (2nd ed.). New York, NY: Guilford Press.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi* (S. A. Altun & A. Ersoy, Çev. Ed.). Ankara: Pegem Akademi.
- Mills, S. (2013). "An instruction in good citizenship": Scouting and the historical geographies of citizenship education. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 38(1), 120–134. <https://doi.org/10.1111/j.1475-5661.2012.00530.x>
- Moldovan, V. O., & Bocos-Bintintan, M. D. (2016). The influence of scouting activities upon the behaviour of the young pupil. Paper presented at the 4th Conference on Education, Reflection, Development (ERD), Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania.
- Özkurt, B., Altın, Y., Eskiler, E., & Küçükbiş, H. F. (2025). Spora devam etme niyeti ölçeğinin geliştirilmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(2), 26–48. <https://doi.org/10.33689/spormetre.1593920>

- Robinson, J., & Mills, S. (2012). Being observant and observed. *Journal of Historical Geography*, 38(4), 412–423. <https://doi.org/10.1016/j.jhg.2012.03.003>
- Rubat Du Merac, E. E. (2015). What we know about the impact of the school and scouting context on value-based leadership. *Journal of Educational, Cultural and Psychological Studies*, (11), 207–224. Retrieved January 9, 2026, from <https://ojs.pensamultimedia.it>
- Rush, A., Brown Urban, J., Davis, W. J., & Linver, M. R. (2024). Exploring pathways to purpose in scouts. *Journal of Adolescent Research*, 39(5), 1326–1357. <https://doi.org/10.1177/07435584231190231>
- Sarıtürk, M. (2021). *[Scouting as a tool for religious socialization]* (Unpublished master's thesis, Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat).
- Savin-Baden, M., & Major, C. (2023). *Qualitative research: The essential guide to theory and practice*. London: Routledge.
- Sinde, J., & Alves, J. M. (2024). Scouts' perspectives on learning experiences from a pedagogical innovation scope. *Education Sciences*, 14(1), 21. <https://doi.org/10.3390/educsci14010087>
- Türkiye Oryantiring Federasyonu. (2025). *TİF kamp talimatı*. Retrieved January 9, 2026, from https://tif.org.tr/files/tif_kamp_talimat%C4%B1.pdf
- Weinberg, R. S., & Gould, D. (2023). *Foundations of sport and exercise psychology*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Yazgan İnanç, B., & Yerlikaya, E. (2022). *Kişilik kuramları* (18. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Yılmaz, M. Z., & Yurdakal, İ. H. (2022). Sınıf öğretmenlerinin izcilik hakkındaki görüşleri. *Eğitim ve Araştırmada Nitelik*. Retrieved January 9, 2026, from <https://hdl.handle.net/11499/52545>
- Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and methods* (Vol. 5). Thousand Oaks, CA: Sage.

All articles published in this journal are licensed under the Creative Commons Attribution–NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0). This license permits the copying, distribution, and reuse of the published articles (the work) for non-commercial purposes, provided that appropriate credit is given. Commercial use is subject to permission. Authors retain the copyright of their published articles and grant the journal a non-exclusive right to publish and distribute the work.